

A D . B E
Caruaialem
Regis Hispa
umphu Gran
q Vaes
Carua
taris
cū bellū:ut c
traq; pax uit
uideatur:hac
plenū:Milite
assertor inue
actissimā Fe
rem disciplit
Ingrati quid
tam custodit
lit:cedere sen
ri subiici del
atq; difficili
praeferremu
rietate const
cillimis uerf
tici:quo nat
enim iucunc
mi boni stat

00
01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

L. 1.

M
ndi
Tri
o.
line
hili/
t: &
con
nea
rūq;
um
ex/
ita/
est.
par
tu/
lio/
um
non
sua
iffi/
ate/
ninc
um/
ant.
i.

A D . B E R N A R D I N V M
Caruaialem Episcopum Pacensem Ferdinandi
Regis Hispaniae Oratorem : in Panegyri Tri
umpho Granatensis Pauli Pompeii Praefatio.

q
Vaesitum saepe est & multū Bernardine
Caruaial qđ & tu: ut coetera: nosti: Mili
taris ne gloria: an Togata maior esset: &
cū bellū: ut caedi confine uerbū: odio iactet: con
traq; pax uitae mortalium maxime consentanea
uideatur: haec quietis: illud negotii periculorūq;
plenū: Militiae uix patronus aliquando nedum
assertor inueniebatur. At mihi in primis: dū ex
actissimā Ferdinandi Hispaniae Regis milita
rem disciplinā considero: lōge alia sententia est.
Ingrati quidem essemus: siqđ pacem parit: & par
tam custodit: & tanq̄ tutela conseruat: ei quā tu
lit: cedere sentiremus: siqđ fortius est: imbecillio
ri subiici debere diceremus: siqđ magis uarium
atq; difficilium: quietis & ocii nominibus non
praefereamus: praesertim cum ipsa mirabilis ua
rietate constet natura & uirtus semper in diffi
cillimis uersetur. Laudarunt plurimū Peripate
tici: quo naturam contemplarentur/ocium: hinc
enim iucunditatem: quam in inquisitione sum
mi boni statuerant assequi se posse putauerunt.

At Plato meo quidem iudicio longe sapientior:
qui nō modo studia: quod blandientiū inertiae
suae saepe profugiū est: uerū & negocia pro pa-
tria: pro parentibus: pro amicis: nedum pro se su-
scipi debere: cum saepe alibi: tum maxime in sua
Re Publica testatur. Dicant hi quaeso: quaenam
ciuitatis gubernatio: quae consilia: quae concio-
nes: disciplinae Ferdinandi: armatorū tot milliū
quieti: tot acerrimorū hostium de religione: de la-
ribus: de uita: de libertate certantiū uictoriis cō-
ferenda sunt: quae urbiū maior eius castris: q̄s
Senatus eius concilio grauior: quae Res publi-
ca principibus Castellae: aliarūq; nationum di-
uersissimarū magis concors: id aut una regia uir-
tus praestat: & ea militaris: quā qui tenuerit: pro-
fecto pacis optimū posse esse moderatorem atq;
arbitrū ne stulti quidem dubitauerint. Itaq; q̄ta
sit huius Impatoris gloria satis patere arbitror.
Quo fit ne homines mirari oporteat cur & nos
Heroicis nostris triumphāti assurrexerimus. im-
portunum quidem uisum est in tanta hominū
laetitia Romanae Musae silentiū. sed adeo festi-
nanter officium prosequutus sum ut habeam sa-
tisfacere de styli celeritate posteritati: apud quā:
quae sola carmini gratia nunc haeret ne pereat:
piclitamur. Tu uero Optime Praesul inter pri-

mos huic operi fauebis: siquidem te ex tui gene-
ris nobilitate pro eo q̄ me adeo amauit quasi pi-
gnus retineo. Longior hic essem: si tua in illū ca-
ritas & mea pariter pietas paterentur: sed cū hac
pluribus etiam rationibus adductus sum: ut ex
tui nominis auctoritate fauorem meis studiis ca-
ptarem. Tanti quidem es apud inclytos princi-
pes: quorum hic uicem in hoc tam intimae am-
plaeq; Legationis munere sustines: tanti apud
Pontificem Maximū Innocentiū octauū: apud
Rhodoricum Borgiam Sanctae Ecclesiae Vice-
cancellarium: daeniq; apud omnem Sacrū Sena-
tum: ciues: incolas: pegrinos: ut de te omnes uno
ore bene & sentiant & loquantur. Nemo omnium
est qui te summo studio nō prosequat̄: nemo q̄
te ad maiora p̄uehi nō p̄cupiat. certe exuscitari
sic posse gloriā existimant (nam memoria nunq̄
peritura est) Ioannis Caruaialis: qui olim tā ho-
neste Senatus ordinē gessit: ut si laudes eius nūc
prosequi uellemus: alterum opus subtexeretur.
Conflarunt uero hęc hominū studia tibi: qđ so-
le clarius est: uirtutes tuae q̄ multae tam etiā so-
lidae. Mitto beneficiā in cliētes: liberalitates
in amicos: facundiā copia & grauitate illustrem.
nō dicam de hilaritate: dignitate: deq; oris con-
spectusq; totius elegātia: an continentia loquar?

a.iii.

2.
Innoc. 8.

fauores
hujus erant
In

aguardo

abstemius es & omnium uitiorum etiam eorum
quae iuuentam afflictere solent. an integritate?
fides tua: Taciturnitas & ueritas rarae nra tem-
pestate uirtutes: praesertim in aulicis: tam notae
sunt ut scripto dictoq; clarescere magis nequeat.
an moderationem? tu ea es constantia ut nunq;
ne in minima quidem animi elationem uel dili-
gentissimus animaduersor te incurrisse incidis-
seq; notare possit. Hoc loco (patere quaeso coram
ueritatem posteris profuturam praedicari) bre-
uiter sagacitatem ac diligentiam in negociis per-
sequar. nam cum nihil de Sanctimonialibus cu-
ris: officioq; Antistitis omittas: ut saepe uerbum
dei publice differas: & id facis docte: affluenter:
& quae est ingenii tui dexteritas: acutissime: cu-
clarus sis & philosophus & theologus: cunq; de
fidei causis Pontificis Maximi mandato iustissi-
me iudices: inter tanta negocia miraculo pene
omnibus es: qua sedulitate: rem Ferdinandi Re-
gis & Helisabet Reginae Hispaniarum cures:
quin ut cautius eam pertractes: sacris Imperiali-
busq; legibus plectis interdum iuriscōsulti partes
agis. Adde huc q; omnesq; historiā in primisq; Ge-
nealogias regum: regnorumq; calles: nullis cedis
laboribus: nullius hominis offensiones pro ueri-
tatis assertione uitas: sine fastidio & tetricitate

Substant

omnibus tranquillus & comis: sed in tuos prin-
 cipes q̄ maxima accensus pietate. Daemum qđ
 Hieronimus Paulus Barcinonēsis iuris peritus
 & uir librati iudicii de te dicere solet: morib⁹ es
 & doctrina agendisq; rebus omni exceptiōe ma-
 ior. asseuerat etiam is munere diuino ad felicitate
 Hispaniae factum: ut ipse ad eius principū
 negocia hoc maxime tempore gerēda natus sis.
 Quibus omnibus ex rebus merito te iidem fo-
 uent sibiq; multis modis ornandum p̄posue-
 runt. Ego uero cū propiorem obseruantiae meae
 nexum in tantā Regis Reginaeq; optimae ma-
 iestatem iam pridem cuperem: nullam hactenus
 materiam interuenisse tam idoneam existimo q̄
 praesentis Triumpho concelebrationem. Itaq; su-
 scipe deuotissimi munus & pro tua benignitate:
 proq; ea qua eruditionis cumulo polles humani-
 tate: cum castigaueris atq; emendaueris: si tantū
 uacat: & si uidebitur etiam in Hispaniam desti-
 nabis. Bene Vale. Pontifex Optime.

*Inocencio 8.º (que aqui se refiere vivo)
 falleció en 25 de Julio de 1492., y en 11 de Agy^{to}
 sig^{te} fue elegido por sucesor el Vicecancillerio Tho-
 maso de Torza (que tambien se cita aqui) y qui-
 so llamarle Alejandro 6.º = Cmo a 21 de Agy^{to} de
 a sig^{te} 1493. eligió por Cardenal a d. Bernardi-
 no Carbajal (q^o aqui solo se llama obispo de
 Madagor, y aun parece q^o en este interme-
 dio fue promovido por Inocencio 8.º al obispo
 do de Cartagena, segun Chacon tom. 3. col. 170) lib. fol. 123.
 Asi q^o esta carta se escribia precisam^{te} en
 Marzo de 1492. a luego de la toma de Granada.*

PAVLVS . POMPILIVS . AD
LECTOREM .

Quisquis amas titulos Fernādi Regis: & almae
Coniugis Helisabae nomina nosse: legas.
Sarrhacenorum terror: cladesq; Tyrannis:
Haereticisq; lues: Exitiunq; malis.
Fomentum fidei: procerum Tutela piorum:
Augmentum sacris: Praesidiunq; bonis.
Dic mihi: si faciunt felicia saecula reges:
An sunt: quae nostris nobiliora putes?

4

AD. OPTIMOS. HISPANIARVM
Principes Ferdinandum & Helisabet: Victorio
fissimos coniuges: Pauli Pompilii Panegyris, de
Triumpho Granatensi.

- n Vnc age Musa, tubā maioris suscipe cātus:
Heroes nunc praecipue: grauitate retenta
Exordire modos: generis Fernandus Iberi
Cantetur princeps: pariterq; infracta uirago
Helisabe coniunx: quorum uictoria totam
Liberat Hesperiam: tam fortiter hoste subacto
Tam ueteri: & solito sacris illudere nostris.
- 8 Quidnam? bis captae repetemus funera Troia?
An magis errores? quos Penelopaeus Vlysses
Prætulit: an quantos tellus Dircaea furores?
Vel potius magnis benefacta Quiritib? olim
Duceret auratos cū Martia Roma triūphos.
13. Hic hic est sistendus equus: nil Pegasus ultra
Tendat: sit sola Hesperia contentus: & illinc
Deflexus ceruice bibat Iordanidos undae
Flumina: Castalio cui parta est gratia fonte
Vel maior: quanto stat maior Apolline uano:
Descendit lato qui nos empturus Olympo.
19. At nunc unde tibi sumes primordia laudum?
Dicere si tentes ea singula: promptius Ossae
Pelion imponas: faciasq; simillima rebus

Herculis: & citius tauæ cum Tygride iungas.
Tam latum campi spatiū: tamq; altus aceruus
Sese offert uirtutum: ut quantuncūq; notetur:
Quod restabit erit deducto tramite maius.

26. Factoris rerum statuit prudentia summi:
Tempora conspicuis ornari nostra duobus
Coniugibus: q; se colerent cuperentq; uicissim.
Hic est primus honor: nusq; concordia maior:
Iulia Pompeium dilexit: Porcia Brutum:
Fouit Horestillam parili feruore maritus:
Exemplis ueterū par hoc est daeniq; princeps.
Id mores faciunt aequi: facit una uoluntas:
Atq; proba: & compar uirtutū summa duorū.

35. Iuncta uiro saepe est spectata Semiramis: armis
Cincta: fuit pugnax Pharia Cleopatra caena:
Vtraq; foeda tamen: uerum comes ista mariti:
Hypsirate multo Mithridatis cōiuge maior:
In mediis etiam fert Icariotidos armis
Smyrneae laudes celebratas ore Thaliae.

41. Urgebat castris Malacham Mauortius heros:
Aut praemunitae pugnacia moenia Rhondæ:
Ductabatq; acies: partitus munera belli:
Aut meditabatur: quo posset uincere pacto:
Quo ue modo pugnae medio decernere cāpo
Hostes exciret: uel syluis arma locabat:
Insidiis positis Libycos ut perderet astus.

48. Interea armatis annonam sufficit uxor:

Aut delecta uiro tironum corpora mittit:

Aut lites dirimit populorum: pacis & omnes

Exquirat causas: uel castris iuncta mariti:

Ipsa aegros: & uulneribus medicamina curat.

53. Quis mihi Poenios poterit numerare magros?

Hippocratūq; gregē: sancti q; Aromata lux?

Quis de Gargani radices uertice sumptas?

Et per Hydumacos fruticātia Balsama colles?

Quid referā Panacen: qd Dictamūq; rho: sanq;

Vsq; Paraetonii decerptam rupe Canopi?

Et Subsolanis succos regionibus altos?

Atq; ex Aethiopum canas ardoribus herbas?

Aut altum Boreae collecta uenena sub axem:

Caspi intra æquoris: & Ponti mōtana uirētis.

Mille horū species Reginā in castra sequuntur:

Tanta animo sitis est celestis condita regni:

Sic aequant operas inter se: dignus uterq;

Terrarū Imperio: Oceanus quas circuit oīs.

67. Tales (si fās est regnum conferre potentes

Siderib?) Titan & Phoebe cuncta: dehorsum

Quae sita sunt uegetāt: & certa lege gubernāt:

Quaeq; suae iuxta naturae iura: modunq;

Sic reduci nouitate placent uariata per ortus

Occasusq; suos picto latitantia mundo.

73. Qui non legitime certat: nec praemia dignus

Ferre: nec ad metam nisi uenerit usq; laboris:
Nam qui incepta suo nō pergit ducere tractu:
Sed medio languens stadio se deserit: omne
Corrumpit decus. & melius non incipit ille
Currere: qui miseris e casibus ilia ducens
In turpem de se uertit spectacula risum.
Quocirca tū Musa tubae inspira: altaq; pulsa
Sidera uoce tua: dic nō caepta irrita nostro
Vlla fuisse unq; Fernando: sanctaq; semper
Proq; fide: & patriae pro Relligione merētis.
84. At quo lucidius pateant praconia nostra:
Altius ordiri libet. Ex hoc tempore cursus
Sol septingentos nitens exaegit: & ultra:
Impia quo uani Maomethis Vipera gentes:
Pro scelus ifandū: Maomethicus error Iberas
Inuasit: coluber siccis emissus ab Aphris:
Aphris Hesperios solitis offendere semper.
91 Nunq; depelli potuerunt: optima foedis
Portio parebat dominis: sic forcipe adunca
Caeditur argentum: aut argento carius aurū.
Acquoreus mordere lupo sic fertur: ut inde
Laxato nunq; quod caeperit ore remittat.
Parrhasiaeq; ferae: si quem post uulnera nactae:
Ante albi dentes: cum faucibus ante sequunt
Mandibulae: inuitiq; pedes: q̄ praensa relaxēt.
99. Sic Maomethiadae Baetin uinxere catenis:

Atq; arētis tenuere diu sine uindice nodis
 Donec Fernandus: dubium uita ne probādus:
 Ingenii ue bonis : magis an mucrone corusco:
 Marte peregrinam terfit de corpore labem
 Totius regni: quacunq; Atlanticus ambit:
 Atq; Calidonijs sinuato gurgite fluctus:
 Nāq; post Calpen Thetis alluit aequorū uasto.
 107. Quis referat pestē ingentē: numerunq; malorū:
 Quae pridē nostros tā diro ex hoste p̄pinquo
 Vexarūt. Libas: atq; Arabas: Nubasq; : Miacasq;
 Ditabāt facti pretium praedonis Iberi.
 Millia multa hoīm sancti lita Chrismate fōtis
 Abiurare deum sunt per tormenta coacti.
 Hiq; Metalliferae rimantur uiscera terrae:
 Illi uinclorum focii tinnitibus: agros
 Gaetulo fodiunt domino: crustas ue nigrantes
 Conuellunt: unco Nasamonum tesqua ligone.
 Hos alios suae Serra domat: Cedroq; nitenti
 Culmina detonso tollunt Maurusia Atlante.
 Quodq; est deterius: moliri saepe iubetur
 Fidus Iesuades foedo delubra Rhasullae.
 121. O facinus nostri pueri: innuptaeq; puellae:
 Furtim sublatis Numida mangone gregatim
 Cinypheas nuper miseranda sorte Catastas
 Implebant: emeret quos Tunetanus amator
 Ad turpem fidei nostrae ludibria quaestum.

His Europaei saturabant mercibus Aphros.
127. Adde: quae agricolas quondam pax nulla sinebat
Exercere solum: quacumque extuberat omnis
Granatensis ager: praedari saepius hostem
Carthago quæta est insigni comoda portu:
Et Murgi ueteres: & amoeni Lorca recessus:
Scipiadaeque rogus: liquidi quos Taderis arua
Irriguis pascunt: & Setia culta latino.
Quorum agros Arabes uastabant saeuiter armis:
Effusi refugo nemorosis agmine Bastis.
Nec minus immodicis fleuit Secura querelis
Tam male se tutam: sed & Antiquaria priscis
Moenibus egregia: & Salso uicina Geenna:
Atque Metalluomis imperuia Castulo fossis.
Pro Rastris Conto: pro Marra: proque Ligone
Et gladio & clypeo iam dudum assueuerat uti
Contra raptores: quisquis confinia seruat:
Versus aquas calidas: pinguisque noualia Loxae.
Vix tauros & equos: uix turpis ouilia Mandrae
Nouerat: excubiis intenta Tariffa: uetustam
Quam olim Tartessum uates dixisse putant.
Hastygis ipsa etiam: & Phoenicum gloria Gades:
Mille ex tam infida sensere incommoda gente
Militia: & uarie: nullo non tempore pressae
Nunc turmas: nunc conductas nutrire cohortes
Nunc dari sorte stipem: dari nunc uectigal habebant:

7

Furib⁹ ut Maurae possent obsistere Rhondae.
At Rex horrifonis hilaris Fernandus in armis
Talia non ultra passus: sed reppulit omne
Tam male neglectum praemissi dedecus æui.
Omne iugo regnū iam nō tolerabile nostrae
Subiecit fidei: simul & terrore superbam
Cōcussit Libyen. Tremere est sibi uisa repēte
Gaza uetus nomen: tumuloq; infessilis Hora:
Hora a temperie coeli sic nomine dicta:
Phocaicis Libycum delatis forte per aequor.
Hoc est esse hoīm rectorem: & gentibus unum
Velle coli: domitare odia: & compellere stultā
Barbariem coelum reuereri: nec dare foedae
Se penitus Veneri: prorsusq; per ocia uentrem
Intēdi: atq; libidinibus siccare cruorem:
Quorum plus debet propriis absistere rebus.
Mittitur Alcides: ut Graiae fabula Musae
Dictabat pridem: mox Ausonis incinit Ora.
Nūc quo foecundā flāmis extingueret Hydrā
Nunc ut freudentem iaculantis more Leonez
Tela Iouis Nemea deduceret: aut Erimantho
Aprū: uel Thynna uolucres Stymphalidas au
Scilic&: ut Reges populorū cōmoda curēt: (la:
Bella gerāt: sed quae morū sint obuia mōstris:
Sanctaq; Relligio cunctis eat inclyta terris:
Quae bene Rex noster quauis aetate pægit:

Sed nūc praecipue: ex quo Mauri eiācit: & oīs
Hesperiae populos tam turpi labe piavit.
Hoc fuit Augeae Cryptis graue olētibus undas
Fluminis inferre: & medicos imittere fluctus:
Orbe suo non foeda pati delubra deorum:
Et Maomethēos Epicuri dogmata ritus:
Legifragosq; oēs. Nam gens infanda: tenebat
Quae sparsim occiduū totis q̄si partib⁹ Orbē:
Extincta est: facta uno eodēq; auctore ruina:
Sacra Palaestinae repetens errantia legis:
Et mentem infectam Iudaeo felle resumens
Se Saluatoris cultricem nomine tantum:
Viuentisq; dei simulabat templa tueri.
O genus immortali odio dignū: Ultima uentū
Ad scelera: hi sibi numen hnt qđ ludere possint
Prae oculis uulgi: sed dissimulanter adorent
In tenebris: uisū est an quicq; his stultius unq;
Latopolitano pietas dignissima ciue.
Hi sunt Geryones: mentem pro corpore terno
Qui duplicē gestāt: hi Thracū mōstra feroces
Sunt Diomedis equi: quos nō reuerentia coeli
Vlla mouet: quin humano se sanguine pascāt.
Hi Cres sunt taurus: q flāmas naribus efflāt:
Hoc est: qui cultus diuini protinus ignem
Ostentent coram: feritas cum bruta sit intus.
Hi sunt Vulcano geniti: quos claudus utrinq;

8

Pes legis ducit: fumosq; ex ore remittunt:
Et nebulas: stolidi Synagogica Mystica fesus.
Salue ergo Alcides alter: Rex magne: salubris
Cui comes est populis semp Victoria nostris.
Mille manus: totidenq; pedes: & lumina mille:
Et scapulas totidez uirtus habet: attamen uno
Vertice se tollit gradiens: ad quem oia mebra
Munere quaeq; suo flexu referuntur amico.
Nanq; simul semper quicquid nituntur: obire
In numerum uideas: tanta obseruatio: tantus
Consensus: tanta est hic omnis regula partis
Cum reliquo: seu mes haec coelica: siue tonantis
Ingenium rutilans: castis mortalibus arces
Supremas coeli pretioso illustrat amore.
Sed paucis ualde nimium tam nobile cedit
Complecti donum: uix cernitur unus & alter:
Cui caput ardescat tali Diademate felix.
Verum hoc in primis radiant & fortis uterq;
Et cloemens coniunx atq; Orbis rector Iberi.
Munera iustitiae manus explicat: altaq; certo
Semper ad officium properat constantia gressu:
Statq; alti moles animi: non lumina quicq;
Ex opportunis fallit uigilantia rebus:
Omnibus & uitiis obuertunt terga: nec ulli
Se corruptelae quocunq; est agmine miscent:
Et peragunt pariterq; fouent concorditer artes.

Praenitet insignis reliquas moderatio magni
Virtutes animi: quae: quo manifestior astitit
Quales sint aliae: exemplo cognoscere oportet.
Est regio Oceani qua sese litora fundunt
Vasconas a Celtis gemino dirimentia cornu:
Hanc, ut fama refert & ueri incerta uetustas;
Olim de Cylicum Piratis: deq; nouantis
Bella per Ennaeos Pompeii ciuica Sexti
Victores ductis dispertinere colonis.
Inde a principibus Graia quos uoce Quirites
Nautarum appellat Nauarchos: hanc quoq; gentem
Ut sobolem Nauarrhigenas uicinia dixit.
Haec olim: sed iam dudum Nauarrhia Regnum est
Et diues populis: opulentum: & nobile cultu.
Quod: quia finitima Cantabri litoris ora
Occlusum est: potuit bene sese adiungere sceptro
Fernandi: proceres illum cum saepe uocassent:
A consanguinei praesertim funere Phoebi
Regis: Aragoniam referentis imagine matrem.
Fernandus tamen abstinuit: iussitq; uocantes:
Iustitiae parere suae: tum protinus omnem
Ardorem clari contra Maomethica belli
Agmina conuertit: Sarrhacenosq; latrones.
Est quoq; maioris documentum nobile mentis
Auspiciu caepti Castellae diuitis: atq;
Tolleti magnae dominatus: namq; per omnes

9

Tam lati Imperii partes furor impius arma
Tractabat: caedē passim urbanosq; tumultus
Aspiceres & furta: ferox Sicarius omni
Tempe: miscebatq; manus sine iudice praedo.
Ac ueluti Aegaeum patitur cum sidus iniquum
Insanos uersat cōmota per aequora fluctus
Caur⁹ atrox: uduſq; Notus: Libs atq; pteruus
In caelum cumulos tollunt maris: altaq; lōge
Litora cum scopulis resonant: atq; intonat aer:
Tum si quod numen uouentum uoce petitem
Coelitus emissum descenderit: omne p aequor
Confestim exoritur cupidis pax: aethera mulcet
Tranqlli Zephyrus princeps: auctorq; sereni.
Sic Rex cum primū dominas suscepit habenas
Omnia ne fierent ultra cutauit: & omnem:
Quaecūq; aegra fuit: partē ad meliora coëgit.
Ut possis quocunq; loco: quocūq; recessu:
Seu sit iter: siue est urbs: uel montana perres:
Oppida: thesauros palma gestare patente.
Siquid & exciderit rheda currente: per annos
Seruari inuenias: tutum intactunq; reponas:
Nullaq; seditio crassatur: factio nulla:
Sed placidam retinent ubicūq; negocia pacē.
Nec castris minus est custodia tuta quietis:
Nanq; hominū supra bis Cētum millia uallo
Sæpe uno iclusit pugnātū: atq; arma ferentū:

Et de diuersis uenientum partibus orbis.
Nemo tamen quicq̄ cōmittit: nullaq; toto
Circuitu fit rixa anni: non furta: neq; ullo
Vana modo: regerunt uno conuicia uerbo.
Principis hoc mores faciunt: placabilis ille est:
Et mitis: lenisq; & sic gens cuncta sub illo
Belligera: ingenium domuit: solosq; reposcunt
Accenso circum præcordia sanguine Mauros.
Nam tales populis artes: semperq; profectus
Sūt hoīm: quales animi sunt scepra tenentū.
Asper erat nimium quondā Callaccus: & acris
Cantaber: effossoq; Astur modo decolor auro:
Iidem mansuetos caeperunt principe mores
Erudiente suo. Tu ne os ingrate superbum
Contra Fernandi titulos? Tu ne arma rebellis
Insultus? sola captus feritate parasti?
Nūc iace: & exemplo māsuēcerē cōcipe tandē:
Portucallaico miseris terroribus acto.
Robore nanq; manus: animisq; ingentibus alter
Pelides: Fernandus Rex: & Homericus alter
Consilio Nestor: facundae flumine linguae
Non Laertiadae cedit: non cedit Atridae
Maiori: formae gestu: uultusq; decoro.
Epirota suo metatus classica nutu
Segnius Aeacides: nō cauti⁹ Hānibal halas
Contulit: euertit non fortius oppida Caesar:

w

Aut acies duxit melius terra ue mari ue
Scipio militiae documentū nobile priscae:
Quiq; Numantinae ceruices cunctudit urbis:
Quiq; hostilē ī agꝝ Carthaginis omnia uertit.
Gloria Pellaei quondam fuit inclyta Regis:
Cum laudes longe patris impleuisse Philippi
Atq; supergrediēs sit creditus: est tamen inter
Praeclaros genitor Reges: armisq; togaq;
Atq; duces stabili rerum splendore suarum.
Nec minus a magno genitus Fernāde parēte:
(Mitto alios longo deductos ordine Reges
Egregios abauos atauosque) Tui ipse decorus
Laude patris merito magnos aīaris ad ausus.
Hoc Perpennani feruens contentio belli:
Et Pirenaeis testantur montibus acta
Arma: quibus comitē patris a Puerilib⁹ annis
Te dederas: cordi tam Martius insidet ardor.
Nec tu praeteritus Musis reticebere nostris
Alphonse: Italici tandem certamine sceptri
Atque Neapoleos possessor diuitis orae
Tam longo q̄ legitimo: Tu belliger: atq;
Prudens: & merito Fernandi patrius alti:
Alteriusq; pater cognominis: haud leue cuius
Nomen Aragonios animi uirtutibus ornat.
Spargite Picrides pia lilia Mausoleo
Alphonsi magni: summo complexus amore:

Dum uixit:uariis intendit uestra corollis
Templa:nec argēto parcēs nec pallidus auro.
Te quoq; Calliope nunc inuitante canamus
Pulcher Ioannes:cuius mortalia corda
Igne pio candent totis flagrantia terris.
Magnanimū uenerāde puer:nō parua parētū
Gloria:qs memorare tuae queat indolis altā
Spēs:quis uirūtū specimen:qs munera mētis
Aetheriae:nemo populorum narret amores.
Orbis delictum totius:magna uoluptas
Helisabes matris: gener optatissime Regum.
Tu pietas:tu prisca fides:tu dextera bello
Horrida:adorabūt fortes tua nomina Turcae.
Victorem Bizans:Constantinusq; uidebit.
Nam Sarrhacenos genitor tibi praeripit:usq;
Ignotos Nili fontes:Arabasq; colonos
Assyriae Solymis dominantes urbibus: oēm
Aegyptū & Lybien ad pristina sacra reuoluēs.
Tu tamen interea exemplis adolesce paternis:
Iam iuuenis:mores & uultus profer auitos.
Perge:deus facili spondet sua munera dextra;
Dandoniosq; annos:Pompeianosq; Triūphos:
Pacem Octaui in regnis:Coeciliiq; Metelli
Egregio sobolem fato:Lydunq; Metalla.
Haec uero externis in bellis munera sume
Condecoranda:tuis fortuna praepete rebus:

2)

Magne puer: faciles mores: uerunq; laborem
In primis specta: & uirtutem imitare parentū.
Quales ille uiros: & quot fortissima bello
Pectora: quotq; duces Maurorū deiicit Orco
Quis uel q̄ clypeo memor&: q̄ possit & hasta?
Enseq; fulmineo: dum densos impetit hostis.
Qualis ab aethereo flammis iaculat Olympo
Iupiter in turre: deuotaq; moenia dextra
Sulphure candenti: & coelo caua nubila frāgit
Cōgemit hymb̄ solū: atq; atro nox icubat hau
Immatur' adhuc Bromi' q;: & uaplat oīs (stro
Arbor: uterq; simul tonitru conuellitur axis.
Hanc rabiem bello Fernandus concitat acris:
Dant sonitum inflictu galeae: circumsonat aer
Vi trabis iniectae ut tormēto missile plumbū.
Occubat hic iaculo confectus: decidit alter
Ictu mucronis: sed equo non excutit umbo
Aeratus paucos nunc furis curta reflexis
Crura ostētat: amās trepidos indagine cursus:
Nunc bellacis equi tergo uestigia fundit
Incessu forti: totusq; infulgurat armis
Ex Hyperioniae tremulo certamine lucis.
Artibus his capta est: Calidarum nomen aquae
Libs Alahama prius: mox ardua Marte scdo
Carthama: cū geminis parit suscepta Cuniclis:
Atq; Oretanis in collibus Halora moles.

Quaeq; magis Sethnil Phocbo uicina cadēti.
Astu mōtanae tum oppressit mōenia Rhondae:
Marbellanq; simul: necnō te prelia Munda:
Quae quōdā Hæmathii repasti plena furoris.
Tum Loxā uiridem: quā Singilis alluit unda
Singilis infidas saturantis messibus urbes
Nup: nūc populos sacrū ad Baptisma uocātis.
Inde Belesmalacham ueteri quae proxima luco
Ditia Sanguinco tinguit Bombycina Cocco.
Tunc Malacham obsidio uincit: terraq; mariq;
Nā Rex: Castellae princeps: Mauortius ardor
Litoribus iugi contexerat aequora classe:
Ante uidēs qd potest agi: magno obiice: ponti
Late Maenobii prospectū obstruxerat: unde
Nulla fuga: aut miseris occasio certa pateret.
Vtq; olim Caesar proprium tutatus honorem:
Brundusii inuitum diuersae partis in arce
Ductorem primo tenuit: pavidunq; moratur:
Rector Aragonius sic hostem terret: habetq;
Obsessum: & cogit spem deditioe capeffat.
Eē nihil inuenti nō parui profuit aequor
Albatoza secans: ripis compacta Saduccae.
Nam turpi prostrata fame: captiua ducenta
Corpora in Italiam misit donanda Latino
Pōtifici & Regi: quae nos quoq; uidimus ipsi.
Post haec Abderā quae nūc Bera ferē ab alta

12

Democriti patria dictam: post multa recacpit
Praelia: mox prisca q̄ magna ē Carthalo fama:
Nūc breuis: irrigua cessit consorte Prugenna:
Tum Bastos: & Pomiferis loca constata lucis:
Obsidio sed longa domat: dum ignobile uinci
Rex noster credit: dū hybernis mensib' instat.
Qualis apri quondam Calydoni facta fuisse
Fertur in Etolo celebris uenatio saltu:
Retia pars tēdūt: adimūt pars cruda Molossis
Vincula: disponunt alii uenabula contrā:
Hiq; locos circum uallis scrutantur: & ima:
Ac molles quatiunt uluas: Carectaq; coeno
Immersa: ut uacuo tandē stet Bellua campo.
Id toto Oenides rerum molimine torquet:
Saxiuomiq; tonant Ballistae sulphure mille
Paluereo: totidem scalarum infertur & ordo:
Inq; dies noctuq; dolis non Vineae defit:
Nō Mures: lōgo nec Grus: cita machina: collo
Atq; ita Rex ueteri deductus origine Maura
Abdalis: hirsuto spectandus uertice: barba
Promissa: sed corde ferox: animoq; iuuentae:
Ex peruallatis tandem exiit Accatuccis.
Spe fessus: prodens sese: spectare pauescit
Fernandū: aerato dum uerberat ariete portas.
Inq; tuos propero tractus Almyria cursu
Deuolat: ac litus petit: emetitur & illinc

Multa aīo uertēs: ad agros sua furta Libyffos.
Attamen infedit melior ſententia menti:
Scilicet Hesperia nō linquere: uel q; amore
Natalis: dulciſq; ſoli recaleſceret intus:
Vel q; apud Numidas nō fideret eſſe biligues
Cōmodius Regno exutus: q̄ mitis Iberi
Sub ditione ducis: mores expertus in hoſte.
Nec morat: legatos mittit: paciſq; ſtudendum
Admonet ante ſuos: & caſus edoc& omnis
Progredit̄ moeſta procerū glomerāte caterua:
Clementenq; petit recta Rex daeniſq; Regez
Sod nō ſorte pari: quē cū prope credidit eſſe:
Descendit celeri quem infederat ante Veredo
Ante alios Princeps: mox q; q; illuſtrior ortu.
At ſub conſpectum poſtq̄ uenere: Salutant:
Inq; uicem reddunt optatibus omina: uerbo
Quiſq; ſuo: iuſſus ſed mox accedere Maurus
Dux propior: leuo ſtudit cōmittere ſupplex
Ora pedi: tulit hoc minime Fernandus: at ille
Inq; genu mentum figit: terraeq; repandit
Pron⁹ utrāq; manū: & frontē uictoris adorat.
Hinc ſimilem uerſus Reginae praestat honorē:
Stareq; tum iuſſus: ſic Barbarus ore profatur.
Voce tremens: oculis ad coeli numina uerſis.
O Rex: cui ſemper ſubſcripſit rector Olympi:
Sicania dextram: qui fulcis Gadire leuam:

Et cuius pietas est acceptissima coelo:
 Parcetesq; animos uel saeuus cōprobat hostis.
 Rex ego qui quondā: iam nō Rex (altitonāti
 Sic uisum: cui cuncta quide; secreta patefcūt)
 Iam tibi me dedo: sortis miserere: senectae
 Atq; meae: prohibe indignas a carcere mentes:
 Artusq; & comites hi libertatē fruantur.
 Principibus mos est non expectantibus usq;
 Ad stomachū belli: turpisq; miserrima uitae:
 Qui: cū fortunam sese inclinasse fatendū est:
 Non obdurarint ultra: communius: illos
 Erga: se gerere: id Caesar Romanus: & aegit
 Id Macedo uictor Ganges: Niliq; tepentis:
 Mirmomelin⁹ & hoc seruabat Vādalus: a quo
 Defertur nostrae series certissima gentis:
 Vandalus a gelido ueniens hostiliter axe
 Post Libyen huc se effudit: mox finibus isdem
 Bellacesque Goti: Gepidarunque profecti:
 Ductores: e quis uobis splendet origo.
 Imperiō parere meo non Accatucci
 Ingentes: non Almunecar: Bombyeeque diues
 Almyrinus ager: non uberis Hillora glebae.
 Nec quantum Pompeiana stat gentis ab urbe
 Usque Velestrubrum me persistente negabat.
 Ipsa etiam sua signa meis Granata moueret
 Auspiciis: cūq; hac pariter plusq; oppida mille.

Verum praefidens exemplis mitibus: in te
Spes omnes: gentisq; meae: sobolisq; locavi.
Haud erimus regno indecores: p Coelica iuro
Numina: hō gratā magis ullā in saecula gentē
Experiere meis: sit fas promittere uera.
Perge itaq; inq; tuis etiam nos suscipe rebus:
Tu quoq; dextra ueni uotis Regina precātis.
Nec plura effat': murmur: fremitusq; sequunt'
Verba uiri: cui mox Fernandus talia reddit.
Non ego regnoꝝ cupidus (satis ampla guberno
Iam pridem) cōtra Maomethem praelia gessi.
At me Relligio: longunq; infamia lati
Cōpulit una iugi: nec me mouet ortus utrisq;
Ut rere: ad gelidas uergens antiquitus arctos:
Et si illae gentes quondam se odere uicissim.
Sed iam Maure tibi melius sperare potestas.
Atq; etiam melius: si Sarrhacenicā linques
Sacra: tamen coelo sis qualiscunq; uidebis
Te cultu Regem: uictuq; & cū grege Mauro:
Et sobolem seruabit honos aequaliter idem.
Excipiunt plausu Hesperii: coelunq; remugit:
Vocibus: & belli tormentis: aereq; rauco.
Extemplo alterius legati Regis ab urbe
Iam Granata adsunt: delecti ciuibus omnes
Omnibus: hos festa Fernandus luce recepit
Atq; palā: populis circū aspectantibus audit:

17

Tum sic exorsus dictis Orator amicis.
O supreme deus (palmasque & lumina tollit
Cum uoce in coelum: mox se conuertit) amasti
Hos inquit merito: sanctū cum cōiuge Regez
Regali & sancta: pietas altissima quorum
Notior est q̄ ullo mereat Apolline dici: Cene
Quos Seres: quos Bactra carūt: quos fusca Sy
Inde tuis Rex magne iceptis Mūdus: & astra:
Atq; procellosi famulantur in aere uenti.
Dū premis obsessos fruticosa per auia Bastos.
Tam lōgo rerū spatio: nunq̄ hymbrib' aether
Percitus: aut lenes fuderunt nubila nymbos.
Mox ubi cesserunt hostes: uictoria quando
Tota tibi: tandem suspensa serena resoluunt
Pliades: & fossis merguntur castra repletis.
Praeterea septē qbus haec sunt gesta p̄ annos
Non tabes unq̄ medico uel tempore tantis
Saeuiit in castris: cū circum cuncta teneret
Rebus iniqua lues: quid narrem laeta tonātis
Signā: & grandisonū ueracia carmina uatū:
In nos se rutilo coniunxit frigida Marti
Flamma: reuertenti quæ rara est copula coelo:
Falcifer hoc anno Veneri nō Parciter hostis:
In solis uersus sua per compendia Cyclum.
Quare Baudellis: regni quota portio uestri
Nūc: oliz dominus: uobis sua scepra resignat.

Et iussis parere piis profitetur in omne
Se tempus: stirpenq; suam: pubenq; suorum
Comendat: uestrisq; refert hos laudibus: uti
Se famulo tantum ne dedignaminor orat.
Haec Malachitanus: tenuere silentia cuncti:
Intenti. princeps tum Carpetanus ad illos.
Vadite Legati: & Mauro mea dicta referte:
Me positi memorem post Luceneia pacti
Praelia: non alium: quam tunc inuentus: habebit.
Interea nostris cedat munimina: uosq;
Ducite eos: mediis statuatur Crux Eliberris.
Hoc dicto: solis se tollunt protinus altis
Heroes: Laetusq; ferit sola plausus Olympi
Et connexa crepant icti Bombitibus aeris.
Quis strepitus: quas populor; cernimus undas?
Non tumidus contra uafra tulit Hellada Xerxes
Tot gentes: nunquid Centeno conspicio anno
Quot peregrinorum Romae delubra reuisunt.
Cum Dacus ruit in Latium: cum Dalmata: cunq;
Gentibus Hesperiiis Cyprosq; Rhodosq; Cylissae.
Hos Legio Regum tumulos Germanica mittit
Ostentans: templi Tolletum diuitis illos:
Nobilis & campo multos Pallantia: quondam
Regia Geryonae: Sapiens Salmatica: Burgos
Mercibus & quaestu scates: Vberq; Samona:
Emporium populis campo Medyna uocatis:

15
Et laticum ductu dirimente Secouia ualles
Illustris geminas: operis monumenta latini.
Asturica armentis uber: grege nomen Ouetum
Deductum: sterili Serguntia in hospita terra.
Vallis & a Mauro qđ principe nomen Olithæ
Seruat ubi perhibent campeſtria rura tenentē
Aequora Chrusaurū mille inuertisse iuuenis.
Alta Albula: & molli quæ uellei. Cōcha supbit:
Tum Carthago potēs libyco fundata Tyrāno.
Atq; fide notis Calaguris amata colonis.
Ex his Mendozæ pollentes sanguine terris:
Clara domus: rhoseoq; etiam signata Galero.
Ex his Cerdarum gens antiquissima: clari
Guthsinanni: cūq; his Manrhici: gloria gentis
Arctoæ: cūq; his præstās quoq; Stunega ples:
Stemma q; Tyrihena deductū stirpe Valasci:
Cunq; aliis fortes pariter uenere Leones.
Ingentiq; fide rutilans Osorius: atq;
Gēs de Tolleto cui sumptū est nobile nomen:
Cum Poementeliis: & amoeni Cardanes assūt:
Et Patiaequi: olim quoꝝ gens Iunia dicta est:
Caesaris a magni genus haud ignobile bello.
Et quae differtur late appellatio gentis
Caruaial: ad magnas regum res nata gerēdas:
Vrbibus e latis Castellae diuitis: altos
Per saltus: Oretaniq; per aspera montis:

In Granatensem properantes ociter oram.
Iam Tyriae Gades: iam prisca nominis Hispal:
Iulia Pax Cereale solum: atq; Placentia messe
Fertilis: Aonidū genitrix & Corduba uatum:
Huc ciues misere suos Argiuaq; Tude:
Huc & Apostolico pia Compostella sepulcro.
Parte alia nec tu celebris mordace poeta
Bilbilis: aut cessas Sertori Gymnade clara
Osca ducis: neq; tu toleras quae frigus Iaccha
Dieta Corymbiferi forsan de nomine Bacchi:
Sed nunc Maenaliis ualles cessere magistris
Et Tyrosen Cano nimiū quoq; p̄xima mōti:
Et quae nomen habens Augusti Caesaris alto
Flumine perfundit se: ex qua tibi tollis Arago
Sceptra: neq; undisono pariter Dertossa fluētī
Obuia: Scipiadunq; opus īmortale duorum
Tarraco: Brisaei non aspernanda liquoris
Muner: Sidonio nec Hamilcare cōdita: diues:
Inclyta: Barcino: splendens grauitate Senatus
Plus aliquanto aliis: liceat mihi uera referre.
Sed nec Ilerda uet̄: fluuiis nec sparsa Gerūda
Irrigui nec agri Secobrica: Claraq; tela
Setabis: & claro Generosa Valentia ciue.
Hinc Mazae ueniunt: astri armipotentis alūni:
Et Scintillarum domus: & Castri: Ixar: Alago:
Gurrhææ: Virrhææq; manus: Cornelia Romæ

Antiquae soboles:hinc Lunae:& Borgi⁹ ardor
 Mauortis magni decus.& Cardona iuuentus.
 Atq; Catenorum pubes:celebresq; Geuari
 Cantabriae pperant ex montibus:alta ppago.
 Eniferiq; etiam uaria regione Magistri
 Militiae sacrae nitor.innumerandaq; turba
 Multorum:tot enim poena esset nomina ferre.
 Huc & Vlyspo suos:nemorosaq; Bracara mittunt
 Portucallaicos:Lusitanosq; potentes
 Nec Nauarrha qdē hęc ad gaudia Pōpelo lēta ē
 Festinat Vasco:diuisus & orbe Britannus:
 Balbus & Orcadio contendit remige Scotus.
 Huc Fortunatae: Capreisq; Canaria rupes
 Foecūda:huc Ebusus:necnō Maiorq; Minorq;
 Dulce solum:& funda Baleari in praelia notū.
 Accelerāt Siclī Sardiq; duces:Melitāq; colētes
 Et Nomadū Libyae retinentē uerba Cofurā.
 Ex Gallis:Italūsq; etiam uel plurima turba
 Ad Granatensem pariter uenere Triumphū.
 Et celebres faecere dies:quibus ordine longo:
 Cerneris in mediis uictor Fernande Eliberris.
 Interea multo Regina Antistite cincta
 Pulchra animo:uultuq; etiā formosa uenusto
 Helisabe: per Mendozam:cui uertice summo
 Fulget apex Tyrius:Christo uictore fugabit
 Daemonas instituetq; piis delubra colonis.

Pro Maomethe coli ritus & sacra docebit
Nostra: dabunt hosti moerētes terga Satanes.
Hic ego q̄ cuperem (fieri si posset) adesse:
Quas cātor uoces: quae carmina: qualia ferrē
Fernando in populos coram praeconia Regi.
Nō me Demodoc⁹: nō me Lin⁹: ipse nec Oiphe⁹?
Sit maior: cantu potuit qui saxa ciere:
Et manes mouisse Herebo: Ditenq; seuerum.
En Aurora sui graditur per cornua Tauri:
Vere nouo: Violas referens: & frondibus Irin
Lutheolam uersis: & uertice Lilia flauo
Phoebi concutiens radiis inserta tepentis.
Tempora quae ludis aptissima: pergite magni
Ergo duces: siqdē Quadix tolerata tot annos:
Cocytiq; tenent Maomethides ima Phalāges.
Vidit & expauit Fernandi signa Saducca:
Et trepidus frontem imersit fluuialib⁹ undis:
Atque pudens tenuit tacitis obliquia ripis.
Cernitis en quae Roma paret: Laetantia late
Moenia: Pontificū sedem: fora: templa: uiarum
Strata: domos pictas grauiū spectate Quiritū:
Quasq; habitat flamē: quēcūq; umbella tuet:
A coelo spadix: furui: prasinisq; coloris:
Omnes ostentant hilari pia Gaudia plausu.
Lemnius at genitor conscendit tecta: sed idem
Dispositus totam flammis undantibus urbem

Collustrat: facibus iactis diffinditur aer
Hac illac: caelo ueluti si prona ferantur
In terras nitido labentia sidera mundo.
Dissultant plateae strepitu: Circusq; reclamat
Flaminius: toto dum lecti de grege tauri
Hos illosq; petūt cornu: dūq; agmina trudūt.
Tum uero Hesperii iuuenes: quos siue Pisorga
Huc uitreus misit: Duriusq; Tagusq; p orbem
Auriferis quorum nomen differtur arenis.
Seu sint Baeticolae: seu magni uulgus Iberi:
Aetherias laeti rumpunt clamoribus auras.
Nec summo differt grates & dona Tonanti
Pontificū decus haud paruū splendorq; pioꝝ:
Nā de more patrū meritos instaurat honores
Templis: & supra scandunt pia Iubila nubes.
An referam: q̄tos campana Neapolis omni
Parte sui ludos agitet. Sebetris in altum
Extulit undæ caput strepitum mirata suorū.
Interea lustrant oculis ingentia magnae
Tecta urbis turmae Centū: totidēq; cohortes:
Porticibus ueneranda suis Alpheria multos
Accipit: hos retinēt pōtes: hos Singilis agger:
Hos testudineo bisseptem fornice portae
Oblectant: operis Maurusi ditia donis
Tēpla alios: alios uastae mouet ambit⁹ urbis:
Quem forti prouectus equo: uix mane rubēti

Incipiens iter: in spatio gradiare diurno.
Nanq; est Europae populosior omnibus una
Vrbibus: Tanai Calpen intra æquor utrūq;
Exhilarant se omnes: sed multo maxima lætus
Gaudia grex agitat: qui uinclis fata trahebat:
Pro facinus: fuerant hi plusq; Millia Centum.
Prae desiderio furiarum ex fauce redempti
Vix se donatos iam libertate putabunt.
At reliqui uariis abeuntia tempora ludis:
Et festas peragunt placido certamine luces.
Protentis currunt alii perneciter hastis:
Alter in alterius confligens uulnera pectus:
Et caput: it coelo uiolentos fracta sub ictus
Multa abies: colloq; sui per saepe recumbit
Concertator equi: aut crebro resupinus adorat
Astra: aut excussus campo uiridante resedit.
Tum qui deiecit: ferit altū uertice Olympū:
Coelicolisq; parem reddit sua gloria magnis.
Inq; alio pubes campo: florente iuuenta
Delecti: gemmis fuluo remicantibus auro:
Diuitias ueteres ostentant: nanq; trahuntur
Bis tyrio concreta Ostro: uelamina miris
Picta modis: quis seq; artusq; intexit equorū
Omnis turma: humeris colloq; monilia pēdēt
Baccata: & nexi tortos Spintheres in orbes.
Surarum tenus: at graciles Sandalia talos

47

Desup̄ icludūt Scythicis cōpacta Smaragdīs.
Et leuam munit uaria distincta figura
Cetra: rigēs arudo quā praeſtat Zebrea tergo.
Zebrea cui tantū patria eſt Hispanica tellus:
Paulum diſſimilis Sardo quæ fertur Onagro
Cristarū an quiſq̄ memoret cōmenta? quis alta
Argumēta uirū? quos uirtus: quos amor urit.
Rasilis his longe: atq; uirens iactatur arundo:
Ex interuallo positis ad praelia caſtris.
Nunc hos nunc illos feriūt: pariterq; laceſſunt
In Circo reſides: hic curſus atq; reſuſus
Effundunt uarios: Iuncti ſinuantur in orbem
Et quandoq; ſuas acies aduerſa reſidunt.
Credo equidem tales olim Romana dediffe
Mauortis ludos iuuenum ſpectacula campo:
Tempore quo mūdi ſub pacem mole reſacta
Oſtendit ſeros Auguſti pompa Triumphos.
Ambobuſq; reor tūc Luſam puluere Troiam
Ordinibus: ſparſo Violis: Cylicunq; uapore:
Atq; rhoſa & fuluo Creſſa de puppe Lyaeo.
Tres equitum pubis turmae: terniq; Senatus
Ductores ſobolis: Centeni quenq; ſequiti:
Omnibus e ritu myrtho coma nexilis halat.
Pars hūero pharetras: pars duræ ſpicula corn^o
Bina manu geſtat: torques ſunt omnib^o aurci.
Tum uarios edunt pugnae ſimulacra iocoſae

Occursus: infesti nunc: nunc pacis amici.
Non tot Maeander flexus: totideneq; reflexus:
Torquet in explicitis pfugus per deuia ripis:
Niliaca fallax neq; tam Labyrinthus in ora
Parietibus textit coecis decliua fraudum:
Ancipitesq; uias: uafris quot ludicra gyris
Praebet arundineo pubes Fernandia telo.
Praeterea choreas quis narret: quis ue Tonanti
Cantatas laudes: quis palmas dicat honestis
Cornipedum certaminibus: Pugilūq; relatas:
Tuq; adeo niueis dignus Fernande uideri
Coellus equis: curruq; alte sublimis eburnno:
Laurea cui cingat geminato tempora Serto:
Et cui delecti superum degente ministri
Frena regant: dignus radiis: astriq; nitore:
I . felix: seroq; feras tam laeta sub annos
Auspicia. Ipsa qdē laeto uocat Africa uultu:
Et tot Barbaricis subiecta fuisse tyrannis
Saccula iam pridem lacrimis defleuit obortis.
Nunc oculos ad te laetos: & blandulā uertit
Oscula: nunc primū audet spē pmittere rebus
Fessa suis. Transi nostros Libycūq; p aequor
Classem impelle tuā in Mauros: ibi ligna tuorū
Agnosces: magnae Icossi: Tuneteq; magno.
Daeniq; sit memori semper tibi pectore fixum:
Omne te laeto natum. Num lumina Phœbi

Prima tibi ingessit magno SOS noie terra:
 Seruabis natos: seruabis & inde orituros:
 Gentib⁹ inumeris: Solymos usq; alta p Aphri
 Regna soli: perq; Aegyptu: Phoeniciaq; arua:
 Atq; Arabas: tepidi penetrabis ad ultia Gages.
 Hos omnis populos ad Christi signa reduces.
 Nam tibi cum mentem reru demitteret auctor:
 Huius ait totum uictricia bella sub axem:
 In Notias partes: Indos: Maurosq; piabunt
 Et ueros referent cultus: comendet habenas
 Tu senior nato: Superos habiturus honores.

Carmen Pompilii de Triumpho Granatensi fi-
 nit. Ex Sod. literatoru in Quirinali Romae. kl.
 April. M. . XD . Impressit Eucharis Sil
 ber alias Franck.

*1500.
 M. II XD.
 asi debio
 imprimisse,
 para deno-
 tar el año
 1492. en que
 precivam
 se escribia
 esto. Vide fol. 3.*

Rhasulla cognomen est Maomethis. Albatoza
 nauigium quoddam nouum. Alpheria platea Gra
 natae ut Flora Romae.

In uersu. x. prretulit pro praetulit. In. xxxvi. cum
 eta pro cineta. In. lxxvii. regnum pro regum. In
 cccx. cuntudit pro contudit. In. ccccxliv. sod pro
 sed.

Prima tibi ingratum magno...
Suntque natus...
Gaudet...
Regis...
Aurum...
Hoc...
Nam...
Fuit...
In...
Et...
Tunc...

Carmen...
die...
Apr...
per...

Rubella...
trans...
nate...

In...
est...
cum...

Re
P
di
I
iur
fic
ve
qu
de
vo
spe
M
eta
bi
di
di
di
m
ris
re
en
im
in
ef
se
te
di
ob
ca
su
til